

Оливер Кнежевић

photo by: Milija

Пас

Избор, нега,
васпитање,
болести, расе

Оливер Кнежевић

ПАС

Београд, 2009

КОМЕ ЈЕ НАМЕЊЕН ОВАЈ ПРИРУЧНИК?

Овај приручник је намењен онима који тек намеравају да набаве пса, онима којима је пас ненадано и недавно доспео у кућу, као и онима који га већ имају, а нису упућени у све његове потребе.

Од набавке, преко првих дана у новом дому, до зрелости и штећења, све је објашњено на једноставан начин.

Потрудили смо се да читање овог приручника буде лако, тако да је донекле разумљив и деци, којој је гајење пса мала обавеза, али обавеза која има васпитну улогу, јер развија одговорност.

Желимо Вам да уз помоћ ове књижице лако и брзо успоставите прави однос са Вашим новим чланом домаћинства!

Аутор

О ПСУ

Пас има душу.

Он воли, мрзи, радује се, тугује, игра се, пева, љубоморан је...

Стиче навике као и ми, ради оно што му прија, а прихвата забране које му намеће живот у друштву.

Пас може да научи да разуме људски говор, тон и начин на који му се обраћамо. Он је друштвен и активно учествује у породичном животу.

Има свој “говор”: када се радује, весело лаје и врти репом; кад је бесан љутито лаје и режи и сав се накомстреша, а кад га нешто боли - цвили и подвиге реп. Воли и да се довикује - ако чује другог пса да лаје, одмах ће му одговорити лавезом. А уме и да завија, кад је сам или кад је у друштву људи који певају или свирају. Та навика му је остала од предака, вукова.

Пси између себе имају пријатеље и непријатеље. Када се нађу с пријатељем, обрадују се, искажу приврженост њушкањем и лизањем, па се поиграју. А чим угледају непријатеља, реже, лају, а понекад се и потуку.

Пас је кавалџер. Мужјак никада неће да нападне женку, нити ће велики и јак пас да нападне малог и слабог.

Пси се заљубљују. И то не само када их тера нагон за парењем. Они умеју да се заљубе исто као и ми, у неког ко им се тек тако свиђа. И онда не примећују ни једног другог пса.

Пас и сања. У сну, понекад лаје и мрда ногама као да трчи.

Пас је одан, а ова врлина је толико изражена да је ушла и у пословице.

И псећа љубав је легендарна. Приче да је пас данима лежао на гробу свог господара, како је од жалости престао да једе, па је угинуо, нису измишљене.

Пас је забављач, ловац, чувар, тркач, водич слепих, спасилац завејаних, полицајац, борац, овчар...

О ИЗГЛЕДУ И ЧУЛИМА

По изгледу и облику тела у стара времена, људи су разликовали пет родова паса:

– *шпицеви* – сматра се да су то најстарији европски припитомљени пси. Потичу са Кавказа. Карактеристичне су им кратка, шиљата њушка, кратке, наћуљене и троугласте уши, китњаст реп извијен према леђима. Длака на глави им је кратка, а на телу дуга и права. Служили су као чувари.

– *обичан њас (скијиница)* – смеђе-црвене боје, средње-дуге длаке, уздигнутих ушију и опуштеног репа. Сличан је дивљим псима који живе се у чопорима у Африци, јужној Азији и Месопотамији.

– *овчар* – растресите средње-дуге длаке, широке главе, јаких чељусти, китњастог и повијеног репа. Има снажно тело и шапе. Врло одважан. Постојбина су им степе и пустиње Ирана.

– *хрѝ* – висок и витак, fine длаке. Врло брз, коришћен за лов. Потиче од абисинског вука. У гробницама фараона у Египту нађено је више слика оваквих паса.

– *доџа* – висока је око 80 цм, има снажно тело, кратку длаку. Глава четвртаста, реп средње дужине. Чувар. Потиче од тибетанског вука.

Укрштањем ових основних типова у данашње време је развијено преко триста различитих раса паса, што је највећи број пасмина међу свим животињама.

Иако се расе међусобно разликују и свака има своју посебност, постоје општа правила како би требало да изгледа пас који је правилно грађен.

Пас пре свега треба да има складан однос свих делова тела – пропорционалан однос висине, дужине и обима груди. Леђа морају да буду правилног облика. У односу на тело, и глава мора да буде одговарајуће величине – ни превелика, ни мала и одговарајућег облика. Битан је и став предњих и задњих ногу – да да не буду у “Х” или у “О”.

Чула

Човек има пет чула, од којих су му најважнији вид и слух. Пас такође има пет чула, али се по важности и развијености разликују од човечијих у интензитету.

Када је вид у питању, пас види подједнако добро као и човек, али за разлику од човека, он далеко мање обраћа пажњу на предмете који се не крећу, а све што је у покрету прати са великим интересовањем. Потрчаће за бицикlistом или аутомобилом, и љутито ће лајати на њих, иако му нису ништа скривили.

Пас чује боље од човека. Пас чује и ултрависоке звуке, које људско ухо не региструје. То користе произвођачи пиштаљки намењених за дозивање паса, па звиждањем у такву “ултразвучну” пиштаљку свог пса можете дозивати потпуно неприметно.

Њух је најважније и најразвијеније чуло пса. Он њушећи мирисне трагове може много тога да “прочита”.

Чула укуса и додир су му слична као и код човека. Он осећа по каквом терену хода, разликује топло – хладно, разликује слано, кисело, слатко ...

Пас има још једно “чуло”, шесто, које није разјашњено.

Једна прича ће то најбоље илустровати:

“... имао сам брак-јазавчара кога смо звали Сури. Врло сам га волео. Био је паметан и изванредно привржен.

Када сам отишао у војску, пас је данима лежао испод мог капута који је висио на чивилуку и нико није успевао да га отера одатле. Излазио је само због својих потреба.

После шест месеци сам добио одсуство, па сам возом пошао кући. Како је воз стигао на железничку станицу усред ноћи, више није било аутобуса, па сам морао да пешачим читавих 15 километара до куће. Ноћ је била летња, али врло тамна. На нека три и по километара пред мојим домом зачуо сам брзо дахтање и док се још нисам снашао, моју бутину су обујмиле нечије ноге. То је био мој Сури. Приљубио је главу уз мене и цвилео од среће. Кад сам се ослободио његових ногу и пошао неколико корака, опет би ме обухватио и нисам могао да идем даље. То се више пута понављало. Био сам дирнут. Та три и по километара дуго смо ходали.